

APSINUODIJIMAI

Valstybinės ligonių kasos 2017 metų duomenimis Lietuvos stacionaruose dėl apsinuodijimo ir su apsinuodijimu susijusių sveikatos sutrikimų gydyti 13316 pacientai, ambulatoriškai – 57556. Iš stacionaruose gydytų asmenų, didžiausia dalis buvo apsinuodijusi alkoholiu, o antroji apsinuodijimų priežastis – apsinuodijimas vaistais. Tarp vaikų pirmoji apsinuodijimo priežastis – vaistai, kitos priežastys – alkoholis ir kitos medžiagos. Ši statistika rodo problemos mastą ir svarbą, kodėl svarbu apie tai kalbėti.

KAIP ATPAŽINTI, KAD VAIKAS APSINUODIJO?

- Neaiškių medžiagų pėdsakai aplink burną, ant rankų, drabužių;
- Iš burnos sklinda alkoholio, valiklio, ploviklio ar tirpiklio, eterinių aliejų kvapas;
- Vaikas kažką kramto, nors jam valgyti neduota;
- Išbarstytos ar dingusios cigaretės, dingusios tabletės, kapsulės, išpilta geriamoji suspensija ir pan.
- Atidarytos valymo, plovimo, skalbimo priemonių ar vaistų pakuotės, kurios anksčiau buvo uždarytos; pilvo skausmas, pykinimas, vėmimas, svirduliavimas, galvos skausmas, prakaitavimas, kitoks elgesys ir būdas, mieguistumas, alpimas dėl neaiškių priežasčių.

KREIPIANTIS PAGALBOS SVARBU INFORMUOTI GYDYTOJUS APIE:

- Apie vaiko amžių ir svorį;
- Kuo apsinuodijo (vaistais, buitine chemija, maisto produktais, alkoholiu, grybais ir t.t.)?
- Koku kiekiu apsinuodijo?
- Kada tai nutiko?
- Kokių negalavimų atsirado?
- Ko buvo imtasi? Ar duota vandens, aktyvintosios anglies ir pan.?

KAIP SUMAŽINTI VAIKŲ ATSITIKTINIŲ APSINUODIJIMŲ TIKIMYBĘ?

Vaistus ir chemijos produktus laikykite atskirai nuo maisto produktų vaikams nepasiekiamose vietose ar rakinamose spintelėse

Venkite vaistus vartoti vaikų akivaizdoje, nevadinkite jų saldainiais

Nevartokite vaistų tamsoje. Vaikams neleiskite jų vartoti savarankiškai

Nė akimirksniai nepalikite be priežiūros preparatų, kuriuos naudojate. Visus buityje naudojamus chemijos produktus po naudojimo iš karto padėkite vaikams nepasiekiamoje vietoje

Visas medžiagas laikykite originaliose pakuotėse, neperpilkite ir neperpakuokite jų, kad vėliau nesusipainiotumėte

Mokykite vaiką, kad prieš dėdamas ką nors į burną paklaustų, ar daiktas valgomas, kad nevalgytų nežinomų uogų ar grybų, negertų nežinomų skysčių

Įsirenkite bent vieną į anglies monoksidą reaguojančią signalizaciją (detektorių) namuose, jei vanduo ar oras šildomas krosnimi, dujiniu ar kietu kuro katilu

Nelaikykite pavojingų medžiagų likučių maisto produktų pakuotėse, gėrimų buteliuose. Nenuplėškite etikečių, neišmeskite vaistų pakuotės lapelių

PIRMOJI PAGALBA APSINUODIJUS VAIKUI

Nuodams patekus ant odos: nuvilkite užterštus drabužius, odą plaukite tekančiu vandeniu 15-20 min., jei ji nepažeista - su muilu. Nenaudokite neutralizavimo priemonių nusideginus rūgštimi ar šarmais

Nuodams patekus į akis: nedelsiant pažeistą akį plaukite drungnu tekančiu vandeniu 15-30 min. Jeigu vaikas nešioja kontaktinius lęšius, būtina prieš plaudami akis, juos išimkite. Akies vokus būtina pakelti, kad būtų gerai išplauta ragena ir junginės maišas. Dirginimui neišnykus kreipkitės į akių gydytoją arba artimiausią gydymo įstaigą

Nuodų įkvėpus: kuo greičiau atidarykite langus, apsinuodijusį išveskite ar išneškite į gryną orą. Įsitikinkite, ar aplinka saugi, kad bandydami teikti pagalbą neapsinuodytumėte patys

Nuodų prarijus: jei vaikas sąmoningas, duokite išgerti ne daugiau nei stiklinę paprasto vandens. Vaikui vandens kiekį apskaičiuokite pagal svorį, po 5 ml kilogramui kūno masės (10 kg - 50 ml).

Nepasitarę su gydytoju jokiu būdu:

Nesiimkite kitų savigydos priemonių. Mažiems vaikams arba pacientams, kurių sąmonė sutrikusi, skrandį plauti gali tik sveikatos priežiūros specialistai.

Jei sąmonės būklė blogėja ir prasideda vėmimas, paguldykite ligonį ant kairiojo šono, kad galėtų lengvai kvėpuoti ir nepaspringtų, nedelsiant kvieskite greitąją medicinos pagalbą tel. 112

Dirbtinai neskatinkite vėmimo

Negirdykite sūraus vandens, pieno, gazuotų gėrimų, limonado ir pan.

Namie turėkite bent 50 g aktyvintosios anglies, ji veiksmingiausia, kai skiriama per pirmąją valandą

Įtarus apsinuodijimą skambinti:

(8-5) 236 20 52

Tarnybos Farmakologinio budrumo ir apsinuodijimų informacijos skyriaus gydytojai toksikologai konsultuoja visą parą

Parengė visuomenės sveikatos specialistė Elvyra Grigaitienė, remiantis Valstybinės vaistų kontrolės tarnybos metodine medžiaga, tel.: 8 672 90424, el. p. elvyra.grigaitiene@sveikatos-biuras.lt